

Stichting Atlantikwall Museum Scheveningen

Jaarverslag 2014

Inleiding

Het bestuur van de Stichting kwam in 2014 acht maal bijeen. Frans Schepman heeft zijn bestuurslidmaatschap beëindigd en is in zijn rol als secretaris opgevolgd door het nieuwe bestuurslid Jos Louwe.

Het bestuur werkt per ingang van 2015 met een vaste portefeuille verdeling en een huishoudelijk regelement dat ook de rollen van de aangesloten vrijwilligers beschrijft. Het duidelijk vastleggen van taken en verantwoordelijkheden is ingegeven door de te verwachte toename van het werk van onze stichting en daarmee de noodzaak tot een goede verantwoording van aanzienlijke toegezegde subsidies.

Samenwerking

De Stichting heeft inmiddels ervaring met verschillende benaderingen om de Atlantikwall onder de aandacht van een breed publiek te brengen. Daarbij is bijna altijd sprake van samenwerking met anderen: organisaties, tijdelijk of permanent aangesloten vrijwilligers en uiteraard de bewoners en hun verenigingen uit Den Haag en omgeving.

Wij werken samen met alle relevante organisaties in Den Haag, die zich bezig houden met de Tweede Wereldoorlog. Ook in het verslag jaar waren er weer contacten met Haags Historisch Museum, Museon, het Gilde, welstand - monumentenzorg van de gemeente Den Haag en de deelgemeenten, waarin de door ons beheerde complexen liggen. Wij zijn lid van de Erfgoedlijn Atlantikwall Zuid Holland en delen informatie over en weer met de daaraan verbonden organisaties. Bijzondere vermelding in dit verslag verdient het OorlogsVerzetsmuseum Rotterdam dat ons zeer genereus behulpzaam is met het inrichten van ons museum.

Beleid

Het bestuur heeft in het verslagjaar een toekomstvisie voor de komende vier jaar opgesteld, waarin onze ambities zijn vastgelegd. Samengevat komt het er op neer dat wij onze activiteiten aan een breder publiek bekend willen maken. Daartoe heeft het bestuur onder meer besloten tot een herinrichting van de website, zodanig dat deze overzichtelijker is en eenvoudiger te actualiseren. In onze toekomstvisie bouwen wij voort op hetgeen we in voorgaande jaren bereikt hebben en voor 2014 geeft dat het onderstaand overzicht.

De Verdedigingsstab op de Locatie Badhuisweg

Kern van onze activiteiten is het beheren van het bunkercomplex Verdedigingsstab dat wij als museum hebben ingericht. Op de locatie aan de Badhuisweg zijn de voormalige commandobunker en een manschappenbunker met grote inzet van aangesloten vrijwilligers toegankelijk gemaakt voor het publiek. In dit verslagjaar heeft de directeur Mendy van Veen van het Stadsdeelkantoor Scheveningen, op deze locatie het eerste informatiebord van de stichting in gebruik gesteld.

De Provincie Zuid Holland heeft in het verslagjaar een subsidie ter beschikking gesteld waarmee het ons mogelijk wordt gemaakt deze locatie geschikt te maken voor bezoek van schoolklassen uit het lager onderwijs. Hiermee sluit de stichting aan op een groot provinciaal educatief project. De voorbereidingen zijn in 2014 gestart en aanvang 2015 begint de ontvangst van schoolklassen. In het verslagjaar heeft met Het Gilde contact gezocht om gidsen te werven die, met de speciaal daartoe opgezette training van het Erfgoedhuis Zuid Holland in staat zijn scholen adequaat te bedienen. Met Museon is de afspraak gemaakt om dubbelbezoeken van scholen mogelijk te maken. De stichting heeft ook besloten tot het in de toekomst openstellen van andere bunkers op de locatie Badhuisweg, zodat bezoekers een uitgebreid beeld van het complex kan worden geboden.

Widerstandsnest Wn 67 op de locatie Kijkduin

De Stichting wil ook elders in Den Haag bunkers en bunkercomplexen op gezette tijden open stellen en daartoe enkele van deze locaties in beheer hebben. Naast de genoemde Verdedigingsstab zijn in het verslagjaar het Widerstandsnest Wn 67 en de Schaltbunker in gebruik genomen.

In 2014 hebben onze aangesloten vrijwilligers in 2014 restauratie werkzaamheden Widerstandnest 67 uitgevoerd, zodat de gedeputeerde Han Weber de eerste fase van deze locatie heeft kunnen openen. De verwachting is dat, met enige vertraging, ook de tweede fase in 2015 in gebruik kunnen worden genomen.

Het Widerstandnest is gelegen in het onlangs heringerichte wandelgebied Westduinen, een combinatie van een natuurgebied (deels Natura 2000) en een park met interessante bunkers. In dat kader hebben wij in het verslagjaar de (unieke) bunkers op Radio Scheveningen onderzocht en vastgesteld dat er mogelijkheden zijn deze aan het publiek op een aantrekkelijke manier te presenteren. Het is evenwel wachten op de planvorming voor dit gebied, alvorens de stichting hier tot actie kan overgaan.

De Schaltbunker op de locatie Ockenburgh

De Stichting wil het bezoek van bunkers in de Westduinen combineren met gegidste wandelingen of fietstochten in het natuurgebied. Ook een combinatie met bezoek aan de door de stichting beheerde Schaltbunker en rondleidingen op het voormalig schijnvliegveld Ockenburgh ligt voor de hand. In het verslagjaar hebben wij de Schaltbunker toegankelijk gemaakt, zodat deze (beperkt) kan opengesteld.

Andere locaties

De stichting wil, in samenwerking met gemeentelijke (groen)beheerders en bewonersorganisaties enkele op zichzelf staande locaties in Den Haag opknappen, zodanig dat verval en vandalisme wordt voorkomen en eventueel bezoek mogelijk is. Aanvang 2014 hebben de aangesloten vrijwilligers voor een weekend het ondergronds hospitaal in het Doornpark, onderdeel van een bataljonscommandopost, open kunnen stellen voor een bezoek door buurtbewoners.

Routes

Naar de opvatting van de stichting zijn de restanten van de Atlantikwall niet alleen een verzameling losse objecten. Zij vormden als het ware een militair landschap dat hier en daar nog steeds voelbaar is. Rondleidingen door dat landschap maken een vergelijking tussen “toen” en “nu” mogelijk, zodat invoelbaar wordt wat het geweest moet zijn Den Haag in een versterkte stad te zien veranderen.

In het verslagjaar hebben wij verschillende bijdragen geleverd om dit mogelijk te maken. Zo is beeldmateriaal aangeleverd voor de provinciale fietsroute aangeleverd en de update van het bestaande fietsboekje voor de cluster Den Haag voorbereid. Wij hebben de bewonersvereniging Duinoord gesteund in hun initiatief om tot een herinneringsroute langs de tankgracht te komen. De stichting heeft zelf rondleidingen en een boottocht georganiseerd.

Rondleidingen

In de afgelopen jaren heeft de stichting meer dan 28.000 bezoekers mogen ontvangen, waarvan ongeveer 80% op de locatie Badhuisweg. 2014 was daarin een topjaar met bijna 7000 bezoekers. Deze aantallen hebben wij bereikt door free publicity in de lokale media, vermelding in de VVV folders en door middel van onze website. Wij bereiken deze aantallen door goed aan te sluiten bij gemeentelijke evenementen. In 2014 waren dat de Open Monumenten dagen, de Dag van de Architectuur, Vlaggetjesdag ende Dag van de Haagse Geschiedenis. Ook samenwerking, gericht op bijzondere evenementen zoals de in 2014 gehouden Haagse Bunkerdag heeft zeer succesvol uitgepakt.

Bezoekers- en informatiecentrum

Den Haag mist een bezoekers- en informatiecentrum dat recht doet aan de bijzondere positie van de stad in de Tweede Wereldoorlog. In een dergelijk centrum is plaats voor vaste en wisselende exposities met originele voorwerpen, documenten, foto's en kaartmateriaal. Om een dergelijk centrum te realiseren is samenwerking met andere instituten of organisaties in Den Haag noodzakelijk, zoals Loosduins Museum, Muzee in Scheveningen, Gemeentemuseum, Museon en het Haags Historisch Museum.

Voor een dergelijk centrum heeft de stichting in 2014 een haalbaarheidsstudie naar een bezoekerscentrum op de locatie Badhuisweg afgerond, daartoe in staat gesteld door de Provincie Zuid Holland. Een alternatieve mogelijkheid biedt de Seyss Inquart bunker (Sonderkonstruktion Reichskommissar). Dit iconische bouwwerk krijgt de status van Rijksmonument en komt binnenkort te koop. De Provincie Zuid Holland voert een haalbaarheidsstudie uit, die de mogelijkheden van het bouwwerk onderzoekt. Ook lopen er gesprekken met het Ministerie van OCenW over de aanwending als educatiecentrum.

maart 2015,

Gustaaf Boissevain